

LIIKENNE 12

Valtakunnallinen
liikennejärjestelmä-
suunnitelma

Keski-Suomen liikennefoorumi 4.11.2019

Liikenne- ja viestintäministeri Sanna Marin

LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Valtakunnallisen liikennejärjestelmä- suunnitelman valmistelu

Uusi strateginen suunnittelutaso pitkäjänteiseen kehittämiseen

Valtakunnallinen
liikennejärjestelmäsuunnitelma

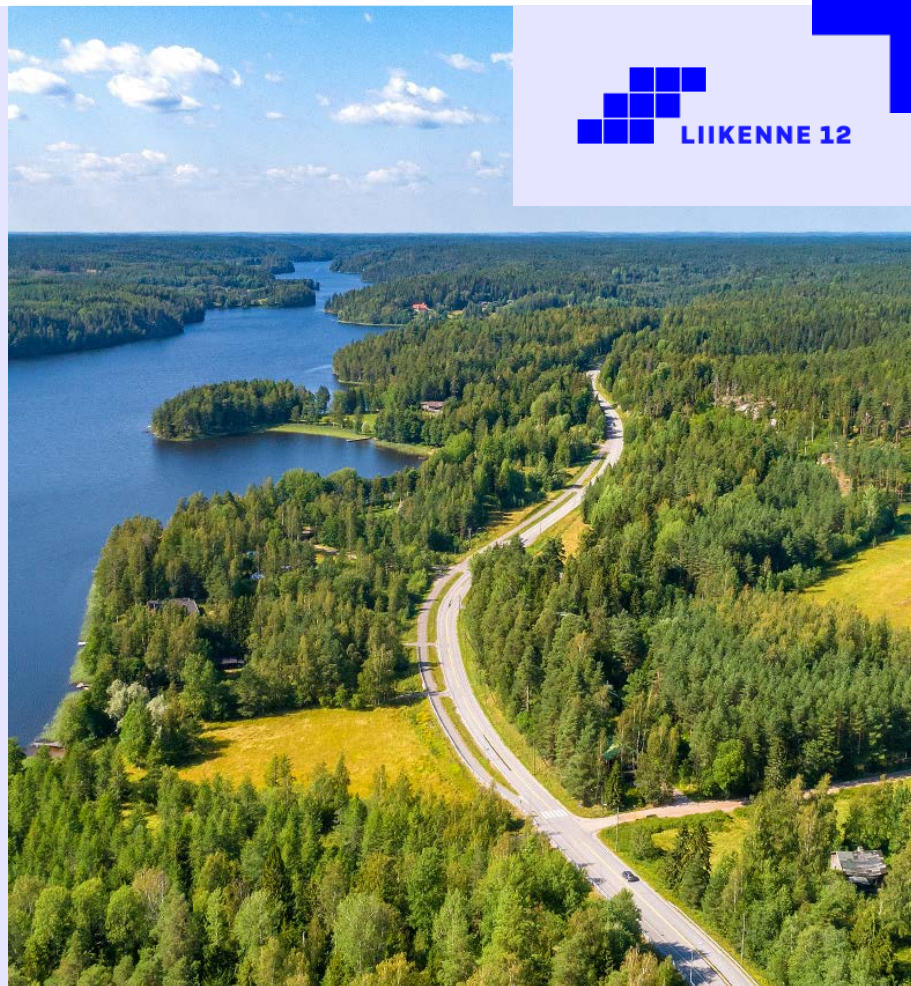
**Kuntien ja
kaupunkiseutujen**
liikennejärjestelmäsuunnitelmat

Maakunnallinen
liikennejärjestelmäsuunnitelma

Jatkuva ja rullaava prosessi

- 12-vuotinen suunnitelma päivitetään jatkossa hallituskausittain. Lisäksi hallituskausien alussa julkisen talouden suunnitelmasta johtuvat tarkistukset.
- Prosessi kehitty koko ajan esimerkiksi vaikutusten arvioinnin menetelmien kehittyessä. Tietopohjan jatkuva kehittäminen.
- Luodaan menettelyjä suunnitelman toteutumisen seurantaan ja jatkuvaan vuorovaikutteiseen liikennejärjestelmätyöhön kaikilla tasoilla.

Valmisteluryhmät

LVM

- Vastaa suunnitelman valmistelusta
- Tiivis yhteistyö hallinnonalan virastojen kanssa

Parlamentaarinen ohjausryhmä

- Ohjaa sisältövalmistelua
- Rooli keskeinen erityisesti päämäärien ja tavoitteiden asettamisessa, toimenpideohjelman valmistelussa ja suunnitelmaa hyväksyttäessä
- Toimikausi 10/2019-4/2021

Yhteistyöryhmä

- Vastaa vuorovaikutuksen koordinoinnista
- Osallistuu sisällön valmisteluun
- Ministeriöt, keskeiset virastot, maakuntien liitot, suurimmat kaupunkiseudut, kunnat
- Toimikausi 10/2019-4/2021

Parlamentaarinen ohjausryhmä

Puheenjohtaja

liikenne- ja viestintäministeri Sanna Marin

Varapuheenjohtaja

kansanedustaja, liikenne- ja viestintävaliokunnan puheenjohtaja Suna Kymäläinen

Eduskuntaryhmistä 1-2 jäsentä, pysyvät asiantuntijat

Tehtävät

- linjaa ja priorisoi suunnitelman tavoitteet
- ohjaa suunnitelman ja sen toimenpideohjelman valmistelua linjaamiensa tavoitteiden ja vaikutusten arvioinnin pohjalta
- linjaa suunnitelmaluonnoksen sisällön ennen sen käsittelyä eduskunnassa selontekona

Yhteistyöryhmä

Puheenjohtaja ylijohtaja Sabina Lindström

Jäsenet ministeriöistä, virastoista, maakuntien liitoista, Kuntaliitto, suuret kaupunkiseudut, muut kunnat

Pysyvät asiantuntijat (vaikutusten arviointi)

Sihteeristössä LVM, Liikenne- ja viestintävirasto ja Väylävirasto

Tehtävät

- varmistaa vuorovaikutus ja yhteistyö sidosryhmien kanssa.
- varmistaa valtakunnallisen ja alueellisen liikennejärjestelmäsuunnittelun vuorovaikutus erityisesti tuomalla alueellista tietoa asiakastarpeista valtakunnalliseen suunnitteluun
- osallistua suunnitelman sisällön valmisteluun
- koordinoida suunnitelman valmistelua muiden valtakunnallisten suunnitelmien kanssa

Suunnittelun eteneminen

Suunnitelma vuorovaikutuksesta

Vuorovaikutus suunnittelun aikana

- Yhteistyöryhmä: varmistaa vuorovaikutuksen ja yhteistyön sidosryhmien kanssa
- Valtakunnallisia ja alueellisia tilaisuuksia
- Keskustelut kuntien ja kaupunkiseutujen, maakuntien liittojen, järjestöjen ja elinkeinoelämän toimijoiden kanssa
- Lausuntokierrokset ja kyselyt
- Aineistot valtioneuvoston hankeikkunassa

Elinkeinoelämän kuulemiset, alueellinen liikennejärjestelmätyö, olemassa olevat yhteistyöryhmät, verkostot ja neuvottelukunnat

Yhteensovittaminen muun valmistelun kanssa

Liikenne- ja viestintäministeriö varmistaa suunnitelman yhteensovittaminen muihin valtakunnallisiin suunnitelmiin, erityisesti:

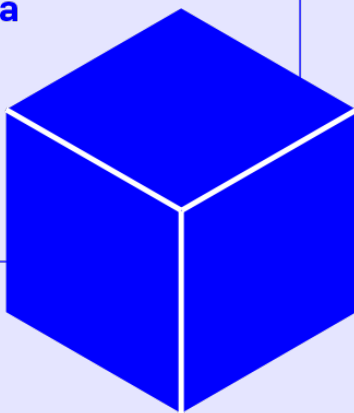
- Kansallinen ilmastopolitiikka
- Aluekehittämispäätös
- Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet
- Kaupunkipolitiikka ja sopimusten valmistelu
- Julkisen talouden suunnitelma

Liikennejärjestelmän kokonaiskuva

Liikennejärjestelmä

Liikenneverkot

- Maantiet, yksityistiet, kadut, radat, vesiväylät, satamat, lentoasemat
- Kunnossapito ja kehittäminen

Liikkumisen ja kuljettamisen palvelut asiakkaille

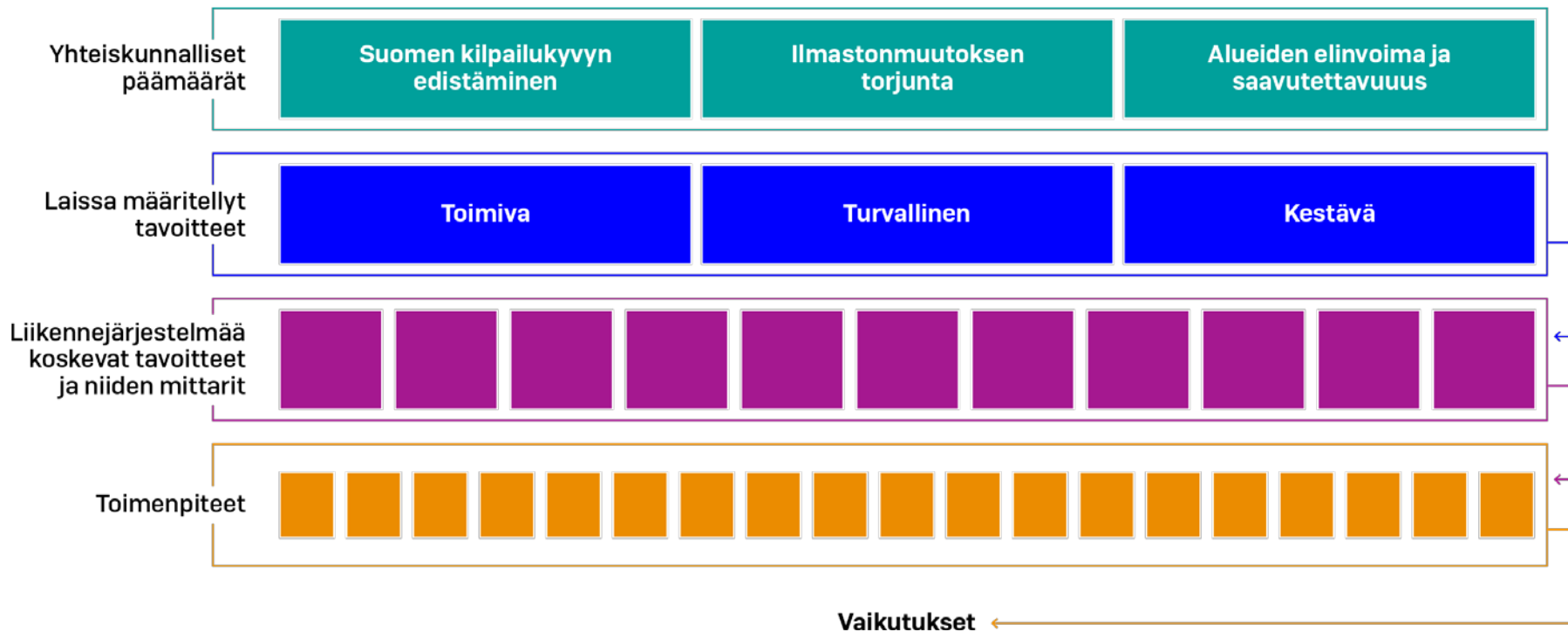
- Henkilö- ja tavaraliikenne
- Joukkoliikenne
- Kävely ja pyöräily
- Liikkumisen palvelut
- Info- ja maksujärjestelmät

Liikennejärjestelmän tukitoimet

- Liikenteen ohjaus ja hallinta
- Liikenteen palvelut
- Liikennevälineet
- Viestintä- ja sähköverkot
- Käyttövoimien jakeluverkko
- Tieto

Suunnitelman rakentuminen

Yhteiskunnalliset päämäärät (VNS 8/2018 vp)

**Suomen kilpailukyvyn
edistäminen**

**Ilmastonmuutoksen
torjunta**

**Alueiden elinvoima ja
saavutettavuus**

Valtion rahoitusohjelma

- Talousarviorahoituksen lisäksi suunnitelmaan sisältyvä rahoitusohjelma voi koostua talousarvion ulkopuolisesta rahoituksesta.
- Rahoitusohjelman sisällöstä päättää parlamentaarinen ohjausryhmä valmistelun edetessä.

Vaikutusten arvioinnin viisi osa-alueetta

LAINSÄÄDÄNTÖ

Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä (503/2005)

Laki viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista (200/2005)

ARVIOITAVAT VAIKUTUKSET

Saavutettavuus sekä matkojen ja kuljetusten palvelutaso

Taloudellinen kestävyys

Ekologinen kestävyys

Sosiaalinen kestävyys

Liikennejärjestelmän turvallisuus

Suunnitelman sisältämät kokonaisuudet

1. Liikennejärjestelmän nykytila ja toimintaympäristön muutokset
2. Liikennejärjestelmän yhteiskunnalliset päämäärät ja suunnitelman tavoitteet
3. Toimenpideohjelma (valtio ja kunnat)
4. Valtion rahoitusohjelma
5. Yhteenvedo vaikutusten arvioinnista
6. Suunnitelman seuranta ja jatkuvan valtakunnallisen liikennejärjestelmätyön organisointi
7. Evästyksiä seuraavalla suunnittelukierrokselle

Hallitusohjelman linjauksia 1/3

- Perusväylänpitoon tehdään vuodesta 2020 eteenpäin 300 miljoonan euron vuosittainen tasokorotus, jolla varmistetaan, että korjausvelkaa pystytään purkamaan.
- Talvikunnossapitoon tehdään 20 miljoonan euron pysyvä korotus tasokorotuksen sisällä.
- Korjataan perusväylästä, poistetaan pullonkauloja, toteutetaan päästöjä vähentäviä ja liikenneturvallisuutta parantavia investointeja, jotka hyödyttävät niin joukkoliikenteen kehittämisen, alueellisen saavutettavuuden kuin elinkeinoelämänkin tarpeita. Myös alemman tieverkon kuntoon panostetaan.
- Perusväylänpidon tasokorotusta ohjataan alueellisesti tasapainoisella tavalla elinkeinoelämän tarpeet huomioon ottaen ennen 12-vuotisen liikennejärjestelmäselonteon valmistumista matkustajaliikenteen matka-aikojen nopeuttamiseen, tavaraliikenteen pullonkaulojen poistamiseen, liikenneturvallisuuden parantamiseen, akselipainojen korottamiseen sekä väyläverkkojen päällysteisiin ja siltoihin.

Hallitusohjelman linjauksia 2/3

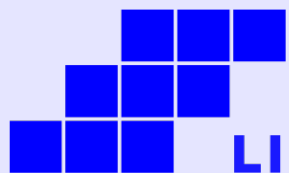

- Väyläverkoston kokonaiskuva kootaan ja arvioidaan laaja-alaisesti. Kokonaiskehittäminen linjataan osana parlamentaarisen työryhmän esittämää 12-vuotista valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa.
- Pääväyliä ja niiden palvelutasoa koskevan asetuksen toimivuus ja muutostarpeet arvioidaan liikennejärjestelmäsuunnitelmatyön yhteydessä, jotta yhteys lähekkäisten maakuntakeskusten välillä toimii ja vientisatamat sekä rajanylityspaikat tulevat huomioon otetuksi. Teollisuuden ja elinkeinoelämän kannalta infran kriittiset erityistarpeet otetaan huomioon ja rautateiden terminaaleja kunnostetaan mahdollisuuksien mukaan.
- Raideinvestointien määrää kasvatetaan nykytasosta investoimalla enemmän raiteisiin. Toteutetaan rautateiden nopeutus- ja turvallisuustoimenpiteitä perusväylänpidon tasokorotuksen sisällä. Vaarallisten tasoristeysten poistamiseen on varattu lisärahoitusta 22 miljoonaa euroa vuosina 2020–2022.
- Edistetään Suomen liikenneverkon kytkeytymistä Euroopan laajuisen liikenneverkon TEN-T:n ydinverkkokäytäviin.
- Yksityisteiden peruskorjausmäärärahat turvataan.

Hallitusohjelman linjauksia 3/3

- Joukkoliikenteen, pyöräilyn ja kävelyn yhteenlaskettua matkasuoritetta on kasvatettava selvästi. Joukkoliikennetuki ja joukkoliikenteen ostot saavat ilmastoperusteisen tasokorotuksen, vuosittain 20 miljoonaa euroa.
- Toteutetaan kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma. Suunnitteluun ja hankkeiden edistämiseen varataan 41 miljoonaa euroa 2020-2022.
- Kävelyn ja pyöräilyn infratarpeet otetaan huomioon väyläverkon kehittämishankkeiden yhteydessä 10 miljoonan euron osuudella kokonaisrahoituksesta.
- Liikenteen digitalisaation, palveluistumisen ja yhteiskäytön mahdollisuudet käytetään täysimittaisesti järjestelmän kehittämiseksi, päästöjen vähentämiseksi ja saavutettavuuden parantamiseksi. Liikenneturvallisuuden parantaminen otetaan uudelleen mukaan liikenteen ja liikennejärjestelmän kehittämiseen.
- Suoran budjettirahoituksen rinnalle nostetaan erillisrahoituksen ratkaisuja hankekohtaisesti. Hankkeita ei eroteta koko väyläverkoston kehittämisestä ja 12-vuotisesta liikennejärjestelmäsuunnittelusta, jotta kustannustehokkaimmat ja toimivimmat ratkaisut tulevat käytäntöön.

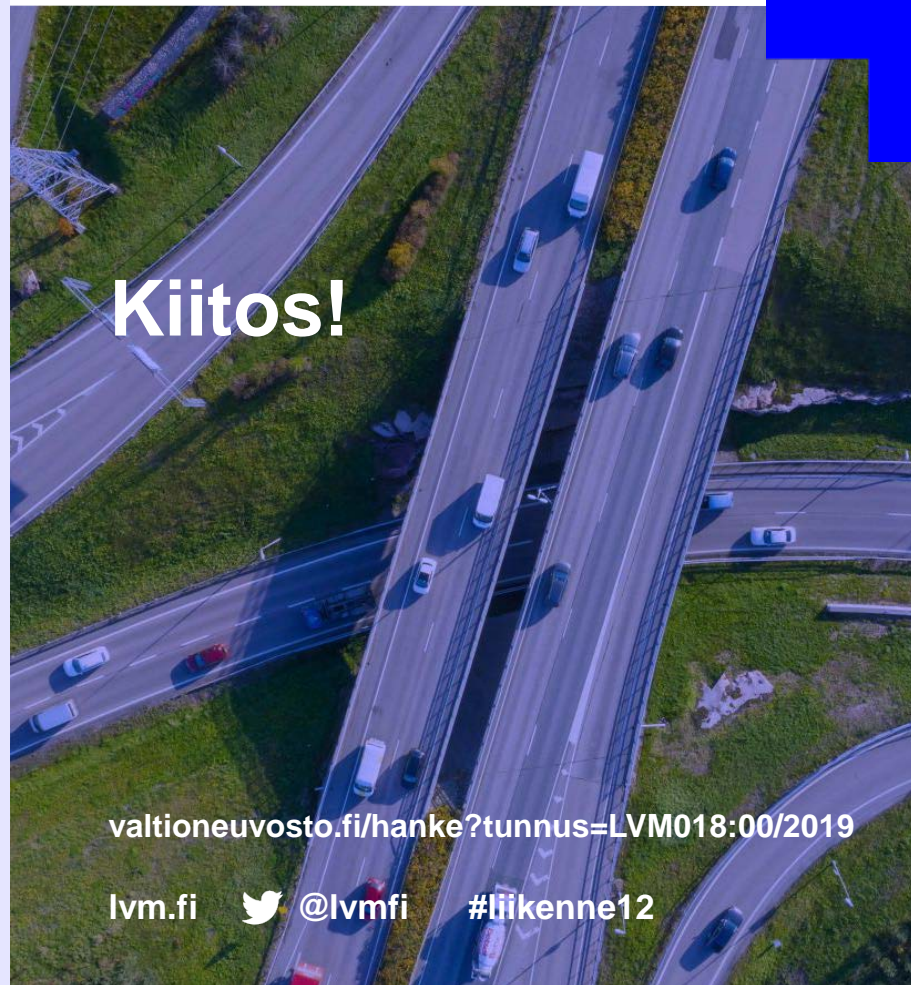

LIIKENNE 12

Valtakunnallinen
liikennejärjestelmä-
suunnitelma

LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Kiitos!

valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM018:00/2019

lvm.fi

[@lvmfi](https://twitter.com/lvmfi)

[#liikenne12](https://twitter.com/lvmfi)